

**Klasa szkolna jako środowisko.
(bibliografia w wyborze)**

Książki:

1. Być (nie)zwykłym wychowawcą : scenariusze lekcji wychowawczych dla uczniów klas starszych szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych / Anna Konarzewska. - Warszawa : Warszawska Firma Wydawnicza, 2019.

Sygnatura: 115690,

2. Diagnostyka pedagogiczna : wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne / Barbara Skalbiana. - Wyd. 2. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2011.

Sygnatura: 103537

3. Diagnoza psychopedagogiczna : podstawowe problemy i rozwiązania / Ewa Jarosz, Ewa Wysocka. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2006.

Sygnatura: 113474

4. Dydaktyczna refleksja o edukacyjnych priorytetach / red. nauk. Anna Karpińska, Monika Zińczuk. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2014.

Sygnatura: 109553

5. Dzieci nieakceptowane w klasie szkolnej / Dorota Ekiert-Grabowska. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1982.

Sygnatura: 45815, 45813, 45814, 45812, 45816

6. Edukacja czytelnicza dzieci w młodszym wieku szkolnym / Iwona Konopnicka ; Uniwersytet Opolski. - Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013.

Sygnatura: 106982

7. Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 6, Wybrane obszary aktywności / pod red. Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szuścik, Arkadiusza Wąsińskiego. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013.

Sygnatura: 106961

8. Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 9, Szkoła - przemiany instytucji i jej funkcji / pod red. Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szuścik, Anny Gajdzicy. - Cieszyn : Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego ; Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014.

Sygnatura: 109590/T.9

9. Edukacja to więcej niż uczenie się : przedszkole i szkoła w dialogu / pod red. Andreea Neidera ; z jęz. niem. przeł. Michał Głazewski. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009. (Pedagogika Waldorfska.)

Sygnatura: 101436

10. Edukacja wobec niepowodzeń i szans ich minimalizacji / red. Anna Karpińska, Monika Zińczuk, Piotr Remża. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016.

(Edukacja w Dialogu i Perspektywie.)

Sygnatura: 112807

11. Elementarz dla rodziców 6-latka - zerówka czy 1 klasa? / Karolina i Tomasz Elbanowscy. - Ożarów Mazowiecki : Firma Księgarska Olesiejuk, 2016.

Sygnatura: 111269

12. Empatyczna klasa : relacje, które pomagają w nauce / Sura Hart, Victoria Kindle Hodson ; tł. Danuta Roguś. - Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2006.

(Biblioteka Szkolnej Żyrafy)

Sygnatura: 97927

13. Jak być dobrym wychowawcą? : autoewaluacja pracy wychowawczej, asertywność nauczyciela, skuteczne kierowanie klasą / Marek Grondas [et al.]. - Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, 2012.

(Zajrzyj i Znajdź)

Sygnatura: 105463

14. Jak modelować zachowania uczniów i zarządzać klasą : wskazówki dla nauczycieli / Paul Dix ; przekł. Sylwia Pikiel. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.

Sygnatura: 107038, 107060

15. Klasa szkolna : przestrzeń działania nauczyciela polonisty / Iwona Kołodziejek, Agnieszka Guzik. - Kraków : Universitas, 2013.

Sygnatura: 107265

16. Klasa szkolna jako zespół wychowawczy / Halina Sowińska. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1974.

Sygnatura: 11893, 11894

17. Kłopoty z emocjami dzieci : ścieżki zmiany / Leokadia Wiatrowska. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009.

Sygnatura: 101186

18. Koncepcja diagnozy rozwoju społecznego dzieci w klasach I-IV / Maria Deptuła ; Szkoła Pedagogiczna w Bydgoszczy Wyższa. - Bydgoszcz : Wydawnictwo Uczelniane WSP, 1996.

Sygnatura: 106153, 106154

19. Na progu : ile w dziecku ucznia, a w nauczycielu mistrza? : o co chodzi w pierwszej klasie? / Małgorzata Skura, Michał Lisicki. - Wyd. 2 zm. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014.

Sygnatura: 108846, 108847 P

20. Nauczyciel mentor : zbuduj klasę marzeń / Marzena Kud, Barbara Lew. - Warszawa : Difin, 2019.

(Ingram)

Sygnatura: 115584

21. Odrzucenie rówieśnicze : profilaktyka i terapia / Maria Deptuła. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.

Sygnatura: 106917

22. Odrzucenie rówieśnicze w klasie szkolnej / Kinga Musialska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2011.

Sygnatura: 104097

23. Pedagogika : podręcznik akademicki. 2 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński, Bogusław Śliwowski. - Wyd. 1, 3 dodr. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006.

Sygnatura: 92484/T.2, 92485/T.2, 95028/T.2, 96247/T.2, 96248/T.2, 96246/T.2, 92486/T.2
P, 2

24. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna : badania, opinie, inspiracje / pod red. nauk. Małgorzaty Karwowskiej-Struczyk, Doroty Sobierańskiej, Magdaleny Szpotowicz. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2011.

Sygnatura: 104475

25. Psychologia rozwoju człowieka / Anna I. Brzezińska, Karolina Appelt, Beata Ziółkowska. - Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2016.

Sygnatura: 110466

26. Psychopedagogiczne aspekty rozwoju i edukacji małego dziecka / pod. red. Teresy Parczewskiej. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2010.

Sygnatura: 103339

27. Skuteczna praca wychowawcza nauczyciela z uczniem / Aneta Paszkiewicz. - Warszawa : Difin, 2014.

(Engram)

Sygnatura: 107851 P, 110595

28. Słownik pedagogiki specjalnej / Małgorzata Kupisiewicz ; Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.

Sygnatura: 106760 P

29. Socjopedagogiczne problemy edukacji integracyjnej dzieci z obciążeniami biologicznymi i środowiskowymi / Maria Chodkowska ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie. - Warszawa : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, 2004.

Sygnatura: 93280, 93281, 93282

30. Sześciolatek w roli ucznia : praca zbiorowa / pod red. Małgorzaty Kwaśniewskiej i Joanny Lenzion. - Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2016.

Sygnatura: 112562

31. Sześciolatki w szkole / Dorota Smoleń, Karolina Piękoś. - Kraków : Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, 2013.

Sygnatura: 106774 P, 108789

32. Trudności szkolne / oprac. Agnieszka Umińska. - Toruń : Wydawnictwo Literat, [2012].

(Porady Lekarza Rodzinnego)

Sygnatura: Br 1743 P

33. Trudności szkolne najmłodszych / Ewa Pietsch-Szurek ; [przy współpracy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci]. - Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1981.

(Rodzina i Dom.)

Sygnatura: 39313, 39312, 39996, 30179, 30181

34. Uczeń o specjalnych potrzebach wychowawczych w klasie szkolnej / Aneta Paszkiewicz, Małgorzata Łobacz. - Warszawa : Wydawnictwo Difin, 2013.

(Engram)

Sygnatura: 107030 P

35. Uczłowieczyć komunikację : nauczyciel wobec ucznia w przestrzeni szkolnej / redakcja naukowa Henryka Kwiatkowska - Kraków : "Impuls", 2015.

(Pałace Problemy Edukacji i Pedagogiki)

Sygnatura: 112081

36. Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych / Robert B. Woźniak. - Koszalin : Bałtycka Wyższa Szkoła Humanistyczna, 1998.

Sygnatura: 86029, 86030, 86031

37. Zdrowe kierowanie klasą : motywacja, komunikacja, dyscyplina / Raymond M. Nakamura ; z wpraw. Andrzeja Janowskiego ; tł. Zofia Janowska. - Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2011.

(Inspiracje Edukacyjne)

Sygnatura: 107840

38. Zgrana klasa Ja - Ty - My : gry i zabawy integrujące zespół klasowy : poradnik dla klas 1-6 szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych / Aleksandra Tomkiewicz-Bętkowska, Joanna Czubał. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2011.

Sygnatura: 103331

39. Życie w szkolnej klasie : jak poprawić relacje i zapobiegać przemocy / Fabio Pasquale, Alfredo Cenini ; [przekład z języka włoskiego Anna Gogolin]. - Kielce : Wydawnictwo Jedność, copyright 2018.

Sygnatura: 114425

Artykuły:

1. Aktywne zakamarki w klasie szkolnej / Wiesław Sikorski. // Psychologia w Szkole. - 2010, nr 4, s. 93 - 99.

2. Atmosfera w klasie / Ewa Zagórska. // Życie Szkoły. - 2006, nr 8, s. 18 - 20.

3. Badanie klimatu społecznego klasy techniką wypracowania / Małgorzata Woynarowska-Sołdan. // Remedium. - 2008, nr 1, s. 8 - 9.

4. Determinanty zachowań ucznia w przestrzeni edukacyjnej klasy / Jadwiga Lubowiecka. // W: Powinności wychowawcze nauczyciela. O teorii i praktyce wychowania w szkole / Pod red. Jadwigi Lubowieckiej. - Olsztyn: Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego, 2004. - S. 146 - 152
Sygnatura: 93 668-9

5. Dobry przepis na zgraną klasę / Magdalena Goetz. // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 9, s. 57 - 59.

6. Dobrze zgrany zespół / Anna Kałuba-Korczak // Głos Pedagogiczny. - 2013, nr 10, s. 4 - 8.

7. Drama i wychowanie : elementy metodyki pracy z grupą (klasą szkolną) (cz. 2) / Dorothy Heathcote. // Drama. - 2000, nr 33, s. 7 - 9.

8. Dzieci izolowane i odrzucone / Małgorzata Supińska. // Życie Szkoły. - 2003, nr 2, s. 87 - 89.

9. Edukacyjny potencjał dialogu w przestrzeni klasy szkolnej / Jolanta Nowak. // W: Świat małego dziecka. T. II / Red. nauk. Hanna Krauze-Sikorska, Michał Klichowski, Kinga Kuszak. - Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2013. - S. 85 - 96

Sygnatura: 107 884

10. Indywidualny plan dyscypliny i kierowania klasą szkolną - wymóg czy konieczność we współczesnej edukacji wczesnoszkolnej / Tatiana Grabowska. // Wychowanie na co dzień. - 2011, nr 4/5, s. IV - VIII.

11. Integracja klasy. Na dobry początek / Aleksandra Jagła. // Sygnał. - 2017, nr 7, s. 39 - 41.

12. Integracja po wakacjach. Dzieci z trudnościami w relacjach z rówieśnikami - jak im pomóc? / Magdalena Goetz. // Głos Nauczycielski. - 2017, nr 37, s. 12.

13. Integracja zespołu klasowego / Justyna Kapuścińska-Kozakiewicz // Biologia w Szkole. - 2020, nr 3/4 s. 40 - 29

14. Integrowanie zespołu klasowego (opis działań wychowawczych) / Urszula Zdrojewska-Bielawska. // Nowa Szkoła. - 2005, nr 4, s. 29 - 32.

15. Jak hartuje się grupa? / Hubert Czerniewski. // Między nami polonistami. - 2005, nr 1, s. 37 - 39.

16. Jak integrować klasę szkolną?(propozycje dla nauczycieli liceum) / Anna Chaber-Dądela. // Nowa Szkoła. - 2003, nr 7, s. 20 - 24.

17. Jak się czujesz w klasie? / Marzena Sendyk. // Edukacja i Dialog. - 2004, nr 8, s. 48 - 53.
(wyniki badań)

18. Jak skutecznie budować dobrą atmosferę w klasie? / Aleksandra Kubala - Kulpińska. // Polonistyka. - 2017, nr 6, s. 34 - 36.

19. Jak skutecznie budować dobrą atmosferę w klasie? / Dorota Zając // Polonistyka. - 2017, nr 6, s. 34- 36; bibliogr.

20. Jak zachować porządek w klasie / Peter Hans Nolting.- Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2004

Sygnatura: 92 112 - 14

21. Jak zintegrować klasę? / Magdalena Goetz. // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 8, s. 82 - 84.

22. Klasa gimnazjalna / Mariusz Bartczak. // Psychologia w Szkole. - 2004, nr 3, s. 59 - 66.

23. Klasa szkolna jako miejsce doświadczeń społecznych uczniów / Marzena Sendyk. // Edukacja. - 2001, nr 2, s. 56 - 67.

24. Klasa szkolna jako specyficzna mała grupa społeczna / Edward Kozioł. // W: Pedagogika wobec problemów wychowania końca XX wieku / Red. Edward Kozioł, Ewa Kobyłecka. - Zielona Góra: Wydaw. WSP, 2000. - S. 51 - 60

Sygnatura: 87 483

25. Klasa szkolna w świetle zjawisk i procesów grupowych / Katarzyna Palus. // Remedium. - 2005, nr 7/8, s. 10 - 11.

26. Kto rządzi w klasie? / Michał Młynarczyk. // Dyrektor Szkoły. - 2008, nr 3, s. 36 - 39.
27. Lepiej zapobiegać niż leczyć / Anna Wojciechowska. // Psychologia w Szkole. - 2010, nr 3, s. 5 - 13.
[relacje w grupie klasowej]
28. Mam trudną klasę : propozycja działań dla nauczyciela / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2014, nr 12, s. 48 - 51.
29. Mowa ciała w klasie / Wiesław Sikorski. // Psychologia w Szkole. - 2006, nr 4, s. 39 - 48.
30. Możliwości edukacyjne uczniów a atmosfera psychologiczna klasy. Stanowisko Berniego Neville'a / Joanna Danilewska. // W: Granice wolności i przymusu w edukacji szkolnej / Pod red. Joanny Danilewskiej. - Kraków: Wydaw. UJ, 2001. - S. 223 - 230
Sygnatura: 86 501-2
31. Nasza klasa nie jest grupą / Miroslava Lemešová. // Nowa Szkoła. - 2009, nr 10, s. 35 - 42.
32. "Nauczyciel jest takim troszeczkę dozorcą" - koncepcyjne i metodyczne nieporozumienia wokół pracy grupowej w klasie szkolnej [Dokument elektroniczny] / Małgorzata Pilecka // Problemy Wczesnej Edukacji. - 2013, nr 3, s. 89 - 97
Adres wersji elektronicznej: <http://pwe.ug.edu.pl/archiwum-pdf/nr22.pdf>
33. Negocjacje i mediacje jako sposoby rozwiązywania konfliktów w szkole / Izabela Derewicz-Czupryniak, Małgorzata Knoll. // W: Rozwiązywanie konfliktów w szkole: poradnik dla nauczycieli / Red. Maria Kazimierzak. - Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2008. - S. 64 - 101
Sygnatura: 97 945 - 6P
34. Niezdrowe faworyzowanie / Sławomir Trusz // Psychologia w Szkole. - 2008, nr 4, s. 9 - 18
35. O tożsamościach w klasie szkolnej / Mariusz Dembiński. // Nowa Szkoła. - 2007, nr 6, s. 45 - 51.
36. Od ekspresji do współdziałania. Wykorzystanie arteterapii w integracji zespołu klasowego / Joanna Gładyszewska - Cylulko. // W: Sztuka jako przestrzeń edukacyjna - teoria i praktyka / Pod red. Marii Jabłońskiej. - Wrocław: Towarzystwo Kultury Czynnej, 2011. - S. 149 - 170
Sygnatura: 104 125
37. Od nauczania tradycyjnego do uczenia się w grupie jako wspólnocie / Jacek Tendej. // Nowa Szkoła. - 2007, nr 2, s. 12 - 16.
38. Od orientacji do współpracy - życie klasy w fazach / Anna Wojciechowska. // Psychologia w Szkole. - 2010, nr 4, s. 41 - 48.
39. Planowanie skutecznego zarządzania klasą / Aleksandra Kubala - Kulpińska. // Głos Pedagogiczny. - 2019, nr [7], s. 21 - 24.
40. Praca w grupach / Alicja Słowik. // Edukacja i Dialog. - 2002, nr 7, s. 20 - 22.

41. Przestrzeń edukacyjna na miarę XXI wieku: aranżacja szkolnej przestrzeni / Aleksandra Sączuk // Dyrektor Szkoły. - 2018, nr 1, s. 68 - 72.
42. Ramowy schemat działań integrujących klasę (do realizacji w roku szkolnym) / Anna Kałuba-Korczak // Głos Pedagogiczny. - 2013, nr 10, s. 37 - 40.
43. Razem można więcej. O pracy zespołowej / Agnieszka Jasińska. // Psychologia w Szkole. - 2011, nr 2, s. 149 - 153.
44. Relacje w klasie / Anna Gajdzica. // Życie Szkoły. - 2005, nr 7, s. 4 - 10.
45. Role grupowe w zespole klasowym / Kinga Maria Sochocka // Remedium. - 2014, nr 12, s. 13.
46. Rozwijanie potencjału umiejętności społecznych i budowanie klasowej wspólnoty / Lidia Wollman. // Nauczyciel z klasą. - 2010, nr 1, s. 20 - 21.
47. Samospełniające się proroctwo w klasie szkolnej / Sławomir Trusz. // Nowa Szkoła. - 2007, nr 2, s. 21 - 27.
48. Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych (dla klas I-III gimnazjum). Temat: Nasza klasa staje się zespołem / Kinga Kaczmarek, Karolina Van Laere // Remedium. - 2013, nr 4, s. 4 - 5 [wkładka].
49. Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych (dla klas I-III gimnazjum). Temat: O rolach nie tylko w teatrze / Kinga Kaczmarek, Karolina Van Laere // Remedium. - 2013, nr 4, s. 7 - 8 [wkładka].
50. Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych (dla klas I-III szkół podstawowych). Temat: Razem w klasie! / Kinga Sochacka, Karolina Van Laere // Remedium. - 2015, nr 3, s. 5 [wkładka].
51. Selekcje wewnętrzne w aspekcie społecznym. Uwarunkowania podziałów i doborów w klasach i do klas / Lucyna Preuss-Kuchta. // Edukacja. - 2005, nr 4, s. 18 - 31.
52. Socjoterapia - o możliwościach pracy z "klasą" w klasie / Teresa Schlack. // Profilaktyk. - 2003, nr 1, s. 11 - 21.
53. Sposoby na nową klasę / Hubert Czerniewski. // Psychologia w Szkole. - 2005, nr 3, s. 21 - 26.
54. Stosunki koleżeńskie w klasach piątych o zróżnicowanym profilu edukacyjnym / Renata Tokarz. // Nauczyciel i Szkoła. - 2002, nr 3/4, s. 120 - 129.
55. Szacowanie wpływu liczebności klasy na osiągnięcia edukacyjne uczniów z wykorzystaniem eksperymentu ex post facto / Maciej Koniewski. // Edukacja. - 2012, nr 1, s. 23 - 43, bibliogr.
56. Tożsamość klasy gimnazjalnej - między poczuciem wspólnoty klasowej a indywidualnym rozwojem uczniów / Apolonia Suchora-Olech. // Edukacja. - 2004, nr 1, s. 112 - 122.
57. Trudna klasa w procesie dydaktyczno-wychowawczym - wskazówki praktyczne / Justyna Cieślińska // Remedium. - 2015, nr 4, s. 1 - 3.

58. Tworzenie dobrego zespołu klasowego / Dorota Burska. // Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia w szkole. - 2003, nr 6, s. 54 - 62.
59. Uczeń w przestrzeni szkolnej. Proksemika klasy /Kinga Bartkowiak. // Sygnał. - 2020, nr 1, s. 39 - 42.
60. Ukryta selekcja - atrybut edukacji. Uczniowie wobec podziałów i doborów w klasach szkolnych / Lucyna Preuss-Kuchta. // Edukacja. - 2005, nr 2, s. 43 - 50.
61. Wpływ przestrzeni na filozofię uczenia / Magdalena Swat-Pawlicka // Dyrektor Szkoły. - 2018, nr 1, s. 76 - 80.
62. Wyposażenie izb lekcyjnych / Antoni Smolański. // Dyrektor Szkoły. - 2000, nr 3, s. 17.
63. Zachowania niewerbalne w klasie szkolnej / Wiesław Sikorski. // Psychologia w Szkole. - 2011, nr 3, s. 113 - 119.
64. Zagospodarowanie ścian w klasie / Kinga Białek // Dyrektor Szkoły. - 2018, nr 2, s. 67 - 70.
65. Zanim zadzwoni pierwszy dzwonek, czyli zasady funkcjonowania społeczności klasowej / Magdalena Wieczorek. // Nauczanie Początkowe. Kształcenie zintegrowane. - 2015/2016, nr 4, s. 59 - 63
66. Zarządzanie klasą szkolną / Mariola Bardziejewska. // Edukacja. - 2003, nr 1, s. 75 - 86.
67. Zrozumieć opór, czyli jak skutecznie pomóc klasie / Iwona Gryniuk - Toruń. // Psychologia w Szkole. - 2009, nr 3, s. 136 - 145.

Opracowanie: Magdalena Gutowska